

رسیدگی حقوقی شده است، گفت: دستور لازم برای بررسی در خواست ترکیه را با نظر مثبت صادر خواهد کرد.

تصمیم برای آزادی تنها ملوان زن بحران ملوانان در محافل خبری منتشر شد اما روند حوادث به همین سادگی پیش نرفت. اعترافات این زن ملوان مینی بر ورود غیر مجاز به آبهای ایران موجب رسوایی بزرگی برای انگلیس شد و دستگاه دیپلماسی لندن کوشید با جو سازی این اعترافات را ناشی از زور جلوه دهد. علی لاریجانی دبیر وقت شورای عالی امنیت ملی در واکنش به این موضع گیری‌ها با اعلام این که اگر درشت گویی‌های انگلیس ادامه یابد آزادی یکی از نظامیان دستگیر شده انگلیسی که یک زن است صورت نمی‌گیرد و تعلیق می‌شود، گفت: رفتاری که دولت انگلیس از خود نشان می‌دهد، فرار به جلوس، توهین و تخریب این ماجرا سر و صدا راه انداخته‌اند و این گونه رفتار به حل مسئله کمک نمی‌کند. وی با بیان این که اگر انگلیس مسیر جنجال سیاسی و رسانه‌ای را ادامه دهد جمهوری اسلامی ایران از مسیر حقوقی مسئله را پیگیری می‌کند، ادامه داد: دفعه پیش نفر دوم سفارت انگلیس امضا و تعهد داد که این گونه موارد (ورود غیر قانونی به حریم ایران) دیگر تکرار نمی‌شود و اذعان کرد که نیروهای انگلیسی در آبهای ساحلی ایران بوده‌اند. دبیر شورای عالی امنیت ملی کشورمان تأکید کرد: برای ما عجیب است که دولت انگلیس به جای این که در این باره کار کارشناسی و فنی انجام دهد، این ماجرا را تبدیل به یک ماجرای سیاسی و رسانه‌ای کرده است. الان عصر حجر نیست سیستم‌های پیشرفته جی‌پی‌اس وجود دارد که مشخص می‌کند. سختگوی دفتر تونی بلر، نخست‌وزیر انگلیس بعد از اظهارات لاریجانی با تغییر آشکار لحن خود اعلام کرد کشورش قصد تقابل با ایران را ندارد. وی با بیان این که آنچه مهم است این است که ایران بدانند درباره این مسئله به آنرا کشیده می‌شود، تصریح کرد: «ما خواهان به‌گوشه‌راندن ایران نیستیم و تنها می‌گوییم، «لطفاً نیروهایی را که از همان ابتدا نباید دستگیر می‌شدند، آزاد کنید.»

● تصمیم تاریخی احمدی نژاد

درست در شرایطی که دیپلماسی لندن زیر بی سابقه ترین فشار افکار عمومی مردم انگلیس قرار گرفته بود، رئیس‌جمهور ایران در نخستین کنفرانس مطبوعاتی خود در سال نو که در آستانه میلاد رسول اکرم (ص) برگزار شد، تصمیمی غافلگیرانه گرفت و با اعطای نشان شجاعت به فرمانده این عملیات، آزادی ملوانان را اعلام و آن را به ملت انگلیس در آستانه عید پاک «هدیه» کرد.

واکنش‌های بین‌المللی اما ادامه و صداها تحلیل از بخشش ملوانان توسط رئیس‌جمهوری ایران در صدر خبرگزاری‌های جهان قرار گرفت که از این میان برخی جالب‌تر از بقیه بود. روزنامه صهیونیستی جروزالم پست در مقاله‌ای درباره دستگیری ۱۵ ملوان متجاوز انگلیسی در آبهای ایران در خلیج فارس و سپس غفو آنها توسط دولت ایران نوشت: «باید گفت محمود احمدی‌نژاد، رئیس‌جمهور ایران و طرفدارانش در نهایت از این مسئله سربلند بیرون آمده و از احساس آرامشی که سراسر انگلیس و اروپا را فرا گرفت نفع بردند.» نویسنده مقاله در ادامه با اشاره به بازداشت ۱۴ ماهه جاسوسان لانه جاسوسی آمریکا در ایران در سال ۱۹۷۹، صرف حل این مسئله در زمان کوتاه را نشانهای از احترام به میانه روی در ایران دانسته است. این مقاله با اشاره به عفو یک جانبه نیروهای متجاوز انگلیسی توسط رئیس‌جمهور ایران به‌عنوان هدیه میلاد پیامبر اسلام (ص) نوشت: «با این کار احمدی‌نژاد خود را در مقام تجسم جوانمردی، بخشندگی و عقلانیت به جهان نشان داد.» به نوشته این روزنامه رفتار ایران با ملوانان انگلیسی در زمان آزادی شان بشدت دولت انگلیس را تحقیر کرد و تشکر آنها از احمدی‌نژاد به دلیل آزاد کردنشان و دست‌تکان دادن برای مردم ایران در حالی که رئیس‌جمهور این کشور در مقابلشان ایستاده بود، همه نشانه‌های همین مسئله بود.

هفته‌نامه آمریکایی واشنگتن تایمز نیز دستگیری و عفو ملوانان انگلیسی متجاوز به آبهای ایران را نشانه افزایش اعتماد به نفس رهبران ایران در تأمین منافع‌شان دانست. یک هفته پس از آزادی ملوانان نیروی دریایی انگلیس این هفته‌نامه آمریکایی در تحلیلی نوشت: «دستگیری و عفو ملوانان انگلیسی متجاوز به آبهای ایران نشانه افزایش اعتماد به نفس رهبران ایران در تأمین منافع‌شان است.» بیل سامی تحلیلگر مشهور مسائل ایران در مرکز تحلیل‌های دریایی، مرتبط با نیروی دریایی ارتش آمریکا، در این باره صراحتاً اعلام کرد: «احمدی‌نژاد حداقل در داخل از این مسئله کسب اعتبار کرد اما معتمد رهبران ایران به این نتیجه رسیدند که حداکثر دستاورد را از این موقعیت داشته‌اند و لذا تصمیم به آزادی افراد گرفتند.» مهم‌ترین اعتراف غربی‌ها به پیروزی بی‌چون و چرای دستگاه دیپلماسی ایران در ماجرای بازداشت ملوانان مربوط به سخنان جان بولتون سفير سابق ایالات متحده در سازمان ملل متحد و از دشمنان اصلی ایران در مجمع جهانی بود که صراحتاً گفت: احمدی‌نژاد با اعلام ناگهانی خبر آزادی ملوانان بریتانیایی به یک پیروزی آشکار دست پیدا کرد. وی با بیان پیروزی دستگاه دیپلماسی دولت نهم در دو جبهه یادآور شد: جبهه اول پیروزی احمدی نژاد دستگیری ملوانان انگلیسی و جبهه دوم صدور ناگهانی فرمان آزادی آنان بود.

در شرایطی که لندن زیر بی سابقه ترین فشار افکار عمومی انگلیس قرار داشت، رئیس‌جمهور ایران در نخستین کنفرانس مطبوعاتی خود در سال نو که در آستانه میلاد پیامبر (ص) برگزار شد، با اعطای نشان شجاعت به فرمانده این عملیات، آزادی ملوانان را اعلام و آن را به ملت انگلیس در آستانه عید پاک، «هدیه» کرد

هنگام انجام این عملیات بر تعداد نیروهای خود افزودند و ساختمان سرکنسولگری را مورد تعرض قرار داده و اقدام به تیراندازی به سوی آن نمودند. این تیراندازی‌ها که مدت ۲۰ دقیقه به طول انجامید هیچ‌گونه تلفات جانی از خود به جای نگذاشت.

● بازار داغ میانجیگران

مانند همه موضوعاتی این چنینی بازار میانجیگران نیز گرم بود. با توجه به شرایط به وجود آمده سران ترکیه اقدام به میانجیگری برای حل موضوع کردند و رجب طیب اردوغان نخست‌وزیر این کشور در دیدار با منوچهر متکی وزیر امور خارجه کشورمان خواستار دیدار دیپلمات‌های ترک با ملوانان انگلیسی شد. محمود احمدی نژاد رئیس‌جمهوری اسلامی ایران نیز در گفت‌وگوی تلفنی با رجب طیب اردوغان نخست‌وزیر ترکیه که به ابتکار وی صورت گرفت، گفت: دولت انگلیس باید از ایران به خاطر تجاوز به حریم ایران عذرخواهی کند. رجب طیب اردوغان نیز در این گفت‌وگو با اشتباه خواندن تهدید به قطع رابطه انگلیس با ایران، ضمن درخواست برای دادن اجازه به سفیر ترکیه در تهران برای ملاقات با نظامیان بازداشت شده انگلیسی جهت کمک به از بین بردن فضای تبلیغاتی نادرست، از احمدی‌نژاد خواست جمهوری اسلامی ایران با رفت خود، تنها نظامی زن انگلیسی را آزاد کند. رئیس‌جمهور نیز با اشاره به این که به دلیل برخورد نادرست دولت انگلیس این مسئله وارد روند

و تفاهم افزایش یافت. «جفری آدامز» سفیر انگلیس در تهران نیز بعد از بازگشت به ایران با مقامات کشورمان دیدار و خواستار ملاقات با ملوانان شد که این امر مورد پذیرش قرار نگرفت و بر ضرورت طی شدن روند پرونده ۱۵ ملوان تأکید شد.

تونی بلر نخست‌وزیر انگلیس نیز در نخستین واکنش خود در حاشیه پنجاهمین سالگرد اتحادیه اروپا در برلین در جمع خبرنگاران گفت: «این مسئله هر چه زودتر حل شود، برای همه آسانتر خواهد بود. اما این مسئله کاملاً غیرقابل توجیه و اشتباه است.» وی مدعی شد: «آنها در آبهای عراق بودند، این درست نیست که گفته می‌شود آنها به آبهای سرزمین ایران رفته‌اند.»

این موضع گیری در حالی بود که هفته‌نامه «ساندی تایمز» به نقل از یک افسر ارتش عراق در شهر بصره نوشت این نظامیان در هنگام دستگیری در آبهای عراقی نبودند. «حکیم جاسم» تأکید کرد: «ماهیگیران عراقی به ما اطلاع دادند قایق‌های جنگی انگلیسی در منطقه‌ای هستند که خارج از کنترل عراقی‌ها است. ما نمی‌دانیم چرا آنجا بودند.» با این حال مقامات انگلیسی همچنان بر مواضع خود تأکید داشته و در تماس با مقامات کشورمان خواستار آزادی هرچه سریع‌تر ملوانان شدند. تونی بلر در موضع گیری دیگری با اعلام این که تمامی تلاش‌ها بر آزادی سریع افراد بازداشت شده از راه دیپلماسی متمرکز شده اما انگلیس اجازه نخواهد داد اتباع نظامی‌اش «بدون توجیه» در بازداشت باقی بمانند، بیان کرد: «امیدوارم به آنها (ایرانی‌ها) بقبولانیم که باید افراد بازداشت شده را آزاد کنند در غیر این صورت این مسئله وارد مرحله دیگری خواهد شد.»

● حمله انگلیس به کنسولگری ایران در بصره

هنوز چندی از موضع گیری دولت انگلیس نگذشته بود که اداره کل اطلاعات و مطبوعات وزارت امور خارجه از اقدام تحریک‌آمیز و ماجراجویانه نظامیان اشنالگر انگلیسی بر ضد سرکنسولگری جمهوری اسلامی ایران در بصره خبر داد. براساس این گزارش نیروهای انگلیسی با نزدیک شدن به ساختمان سرکنسولگری ایران با خودروهای خود اقدام به تردد مستمر در اطراف ساختمان مذکور کردند و عملاً به مدت یک ساعت و ۲۰ دقیقه این ساختمان را به محاصره نظامی درآوردند. انگلیسی‌ها